

DE DAG VAN DE ARCHITECTUUR IS EEN INITIATIEF
VAN DE BOND VAN NEDERLANDSE ARCHITECTEN (BNA)

DAG VAN DE ARCHITECTUUR ROUTE LANGS DE WEST BRABANTSE WATERLINIE 20 JUNI 2015

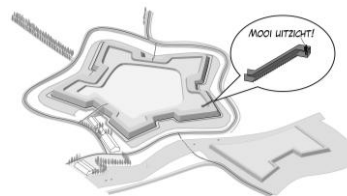
1. Recreatieve Poort Benedensas

De schutsluis het Benedensas stamt uit 1824. Daarmee behoort deze locatie tot een latere periode van de West Brabantse Waterlinie. Het slikken- en schorrenlandschap dat alleen hier nog resteert, geeft een goede indruk van het natte en brakke landschap van de zeearm dat zich voor die tijd uitstrekte tot Fort Henricus bij Steenberg en verder. Waterpoort Benedensas is in korte tijd een bestemming geworden voor fietsers en wandelaars, mede dankzij de bijzondere locatie en de ondersteunde horecavoorziening.

2. Fort Henricus

Fort Henricus is in 1626 gebouwd ter verdediging van de haven van Steenberg. In 2008 is er begonnen met het herstel van het fort. Deze reconstructie is nog niet afgerond omdat er een afwijking blijkt te zijn tussen de fundamenteën en de thans gereconstrueerde aarden wallen. Dit moet aangepast worden, omdat deze delen van het fort anders weg blijven zakken. Fort Henricus is eigendom van Natuurmonumenten en is onderdeel van de Ecologische Hoofdstructuur.

Onder meer een hoornwerk, vijf bastions en een natte gracht maakten van Fort Henricus een onneembaar fort. In 1812 werd het als vestingwerk opgeheven. Het fort raakte in verval.

3. Recreatieve Poort Steenberg

Op deze locatie bevindt zich de haven van Steenberg waar pleziervaart kan aanleggen. Het is ook een goede vertrek- en aankomstplek voor kano's waarmee de route richting Benedensas verkend kan worden. Er bevindt zich rond de haven reeds een aantal horecagelegenheden. Het havengebied kan uitgroeien tot recreatief transferium tussen land en water voor zowel de Brabantse Wal als de West Brabantse Waterlinie. Aan het einde van de haven bevond zich de sluis die van groot belang was voor de zoute inundaties tussen Steenberg en Fort de Roovere.

4. Blauwe Sluis

De Blauwe Sluis functioneert als verbinding tussen het water uit de Steenbergsche Vliet en uit de Cruislandse Kreken, een deel van de voormalige inundatiegebied rond Steenberg. Sinds begin 2013 wordt er met verschillende partijen en ondernemers uit het gebied samengewerkt om de Cruislandse Kreken natuurlijk robuust, beleefbaar en toegankelijk te maken. Het punt wordt ingezet om ook de geschiedenis van de kreken als inundatiegebied in beeld te brengen. De Blauwe Sluis en haar omgeving wordt de beleevingspoort tot de Cruislandse Kreken.

5. Fort de Roovere

Fort de Roovere is enkele jaren geleden gereconstrueerd. De loopgraafbrug is een waardevolle toevoeging aan dit fort en

vormt een bestemming op zichzelf. Er zal ook een theateruitkijktoren worden gebouwd die op basis van crowdfunding wordt gefinancierd. De recentelijk gereconstrueerde Liniewal toont de potentie die de waterlinie heeft als drager voor recreatieve routes. Het verbindt Fort Pinssen met Fort de Roovere en begeleidt de Ligneweg, maar is zelf ook een

aantrekkelijke bestemming en biedt uitzicht op het herstelde moeras en op de Melanen.

6. Fort Pinssen

Fort Pinssen is privaat bezit en is niet toegankelijk voor publiek. Er zijn voornemens om op de lange termijn de binnengracht rond het fort te herstellen, zodat het van buitenaf beter als onderdeel van de waterlinie kan worden ervaren.

7. Waterschans

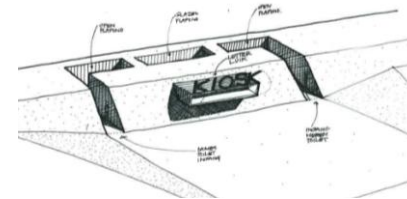
De Waterschans aan de oude havenmond van Bergen op Zoom is aangelegd in 1584. Een deel van de contouren is momenteel nog zichtbaar. Met de reconstructie hiervan, die samengaat met de reconstructie van de Oude Buitenhaven, zal een kenmerkende locatie van Bergen op Zoom weer zichtbaar en beleefbaar worden. Belangrijk onderdeel van deze reconstructie is de bouw van een uitzichttoren op de plaats waar een wachttoren stond die vanaf het open water de entree tot Bergen op Zoom markeerde. De sculpturale constructie van de nieuwe toren beschrijft de contouren van de voormalige toren en is gemaakt van hout of biocomposiet.

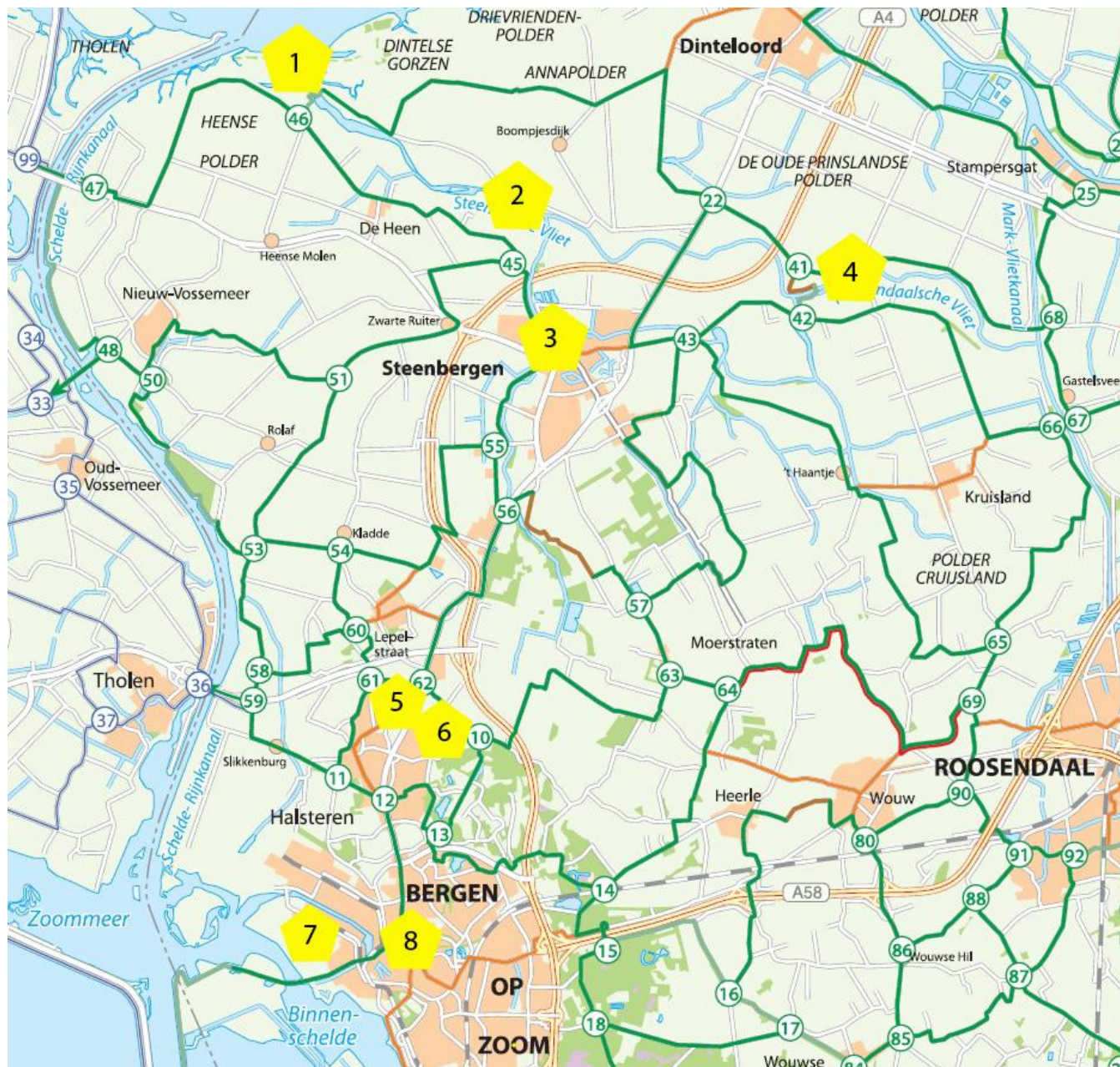
Bergen op Zoom speelt een voortrekkersrol in de 'biobased economy'. De Waterschans zou een sprekende locatie kunnen zijn om een 'Biobased Experience Center' te vestigen dat de etalage vormt van deze opkomende economie.

8. Het Ravelijn

Het Ravelijn moet volledig worden gerestaureerd waarbij de beleving van het vestingwerk meer tot zijn recht komt. Zo is er begin 2014 een extra brug gerealiseerd, dit keer een drijvende brug.

De gebruikersmogelijkheden van het Ravelijn zullen verbeterd worden d.m.v. een openluchttheater en een informatieruimte. In de ene kazemat komt een informatiepunt en in de andere kazemat een vleermuisonderkomen. Het informatiepunt biedt voor kleine bijeenkomsten ook de nodige horeca.

Historische beleefpunten:

1. Recreative Poort Benedensas – *infopunt op 20 juni**
Benedensasweg, De Heen
2. Fort Henricus
Schansdijk, Steenberg
3. Recreative Poort Steenberg
Haven, Steenberg
4. Blauwe Sluis – *infopunt op 20 juni**
Kruislandsedijk, Steenberg
5. Fort Pinssen
Oudlandsedijkje, Halsteren
6. Fort de Roovere – *infopunt op 20 juni**
Ligneweg, Halsteren
7. Waterschans
Calandweg, Bergen op Zoom
8. Het Ravelijn – *infopunt op 20 juni**
Korneel Sloomanslaan, Bergen op Zoom

** Op deze locaties krijgt u te horen wat de toekomstplannen zijn op het gebied van gebiedsontwikkeling*

ARCHITECTUUR **BERGEN OP ZOOM** PLATFORM